

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rehulakia eräiden Euroopan yhteisön eläinlääkintä- ja rehulainsäädännön edellyttämien vaatimusten täytäntöön panemiseksi.

Euroopan yhteisön rehuvalmisteiden valvontaa koskevaa direktiiviä muutettiin vuonna 2001. Merkittävimmät muutokset koskivat rehualan toimijoiden ilmoitusvelvollisuutta vaarallisesta rehuerästä sekä viranomaisten toimia vaarallisten rehuerien käytön estämiseksi. Muutosten vuoksi toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuutta koskevia rehulainsäädännöksiä ehdotetaan muutettaviksi.

Nautojen BSE-taudin vastustamiseksi Euroopan yhteisö on säätänyt rajoituksia eläinproteiinin ja sitä sisältävien rehuvalmisteiden valmistukselle, kuljetukselle, varastoinnille ja käytölle. Näiden säännösten täytäntöön panemiseksi rehulakia muutettiin vuonna 2001. Rehulain muutoksen jälkeen Euroopan yhteisöjen komissio on katsonut, että kala-

jauhon käyttäminen rehuvalmistuksessa myös maataloilla edellyttää valvontaviranomaisen lupaa, vaikka rehu tulisi ainoastaan omaa käyttöä varten. Tästä syystä ehdotetaan rehulakia muutettavaksi siten, että laissa tarkoitettu toiminnanharjoittajan rekisteröintivaatimus laajennettaisiin koskemaan myös toiminnanharjoittajia, jotka käyttävät kalajauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen muille kuin märehitjille maataloilla, joissa pidetään myös märehitjiä.

Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi eräitä kansallisista muutostarpeista johtuvia muutoksia, jotka koskevat toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuuden tarkentamista ja valvontaviranomaisen pakkokeinojen laajentamista.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
1.1. Rehulainsäädäntö	3
1.2. Muu lainsäädäntö	3
1.3. Euroopan yhteisön lainsäädäntö	3
Rehujen valvontaa koskevan direktiivin muutos.....	3
Eläinproteiineja ja niitä sisältäviä rehuvalmisteita koskeva päätös	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	4
3. Esityksen vaikutukset.....	5
3.1. Maatiloille kohdistuvat vaikutukset.....	5
3.2. Valtiontaloudelliset vaikutukset	5
3.3. Muut vaikutukset.....	5
4. Asian valmistelu	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1. Lakiehdotusten perustelut	6
2. Voimaantulo	7
LAKIEHDOTUS.....	8
rehulain muuttamisesta.....	8
LIITE	10
RINNAKKAISTEKSTI.....	10
rehulain muuttamisesta.....	10

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Rehulainsäädäntö

Kesäkuun 15 päivänä 1998 voimaan tullut rehu laki (396/1998) koskee rehuvalmisteiden valmistusta liikkeeseen laskemista varten, liikkeeseen laskemista, käyttöä, maahantuontia ja maastavientiä sekä Suomen kautta tullaamatta kuljetettavia rehuvalmisteita. Laki koskee soveltuvin osin myös rehuvalmisteiden valmistusta omaan käyttöön ja rehuvalmisteiden käyttöä maatilalla. Laki on yhdenmukaistettu Euroopan yhteisön (EY) rehusäädöksiensä kanssa. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että markkinoilla on vain asetetut vaatimukset täyttäviä rehuvalmisteita, jotka ovat aitoja, hyvälaatuisia ja turvallisia sekä tarkoitukseensa sopivia. Lain nojalla annetuissa maa- ja metsätalousministeriön päätöksissä ja asetuksissa säädetään yksityiskohtaisesti rehuvalmisteista, rehualan toiminnanharjoittamisesta sekä lainsäädännön noudattamisen valvonnasta. Lakia muutettiin vuonna 2001 eräiden Euroopan yhteisön eläinlääkintä- ja rehulainsäädäntöön tehtyjen muutosten vuoksi. Muutokset koskivat lähinnä eläinproteiinien ja niitä sisältävien rehuvalmisteiden valmistukselle, kuljetukselle, varastoinnille ja käytölle säädettyjä rajoituksia. Myös rehulain tilapäisiä rajoitustoimenpiteitä sekä tarkastusoikeutta koskevia säännöksiä täydennettiin.

1.2. Muu lainsäädäntö

Rehuvalmisteita koskevia säännöksiä on myös eläintautilaissa (55/1980) ja eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetussa laissa (1192/1996) sekä näiden lakien nojalla annetuissa säännöksissä.

1.3. Euroopan yhteisön lainsäädäntö

Rehujen valvontaa koskevan direktiivin muutos

Rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista annetussa neuvoston

direktiivissä 95/53/EY, jäljempänä rehuvalmisteiden valvontadirektiivi, säädetään rehujen valvontaa koskevista periaatteista. Direktiivi on saatettu Suomessa voimaan rehuvalmisteiden valvonnan järjestämisestä annetulla maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä (maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelma nro 138/1998). Rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista annetun neuvoston direktiivin 95/53/EY sekä eläinten ruokintaa koskevien neuvoston direktiivien 70/524/ETY, 96/25/EY ja 1999/29/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/46/EY perusteella yhteisössä tehostetaan valvontajärjestelmää rehusta aiheutuvia vaaratilanteita varten. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot laativat varosuunnitelmat ja komissiolle annetaan oikeus suojatoimenpiteiden toteuttamiseksi vaaratilanteita varten. Samalla otetaan käyttöön tietojenvaihtojärjestelmä jäsenvaltioiden kesken. Direktiivin mukaan laitosten vastuuhenkilöiden on välittömästi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle, jos heillä on aiheutta päätellä, että eläinten ruokintaan tarkoitettu rehuerä on saastunut tai ei muutoin täytä rehujen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Viranomaisten on ryhdyttävä vaadittaviin jatkotoimiin ilmoituksen perusteella.

Direktiivistä johtuvat viranomaisten velvollisuuksia koskevat säädösmuutokset on tarkoitus pannaan täytäntöön rehuvalmisteiden valvonnan järjestämisestä annettua maa- ja metsätalousministeriön päätöstä muuttamalla. Sen sijaan toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuutta koskeva vaatimus edellyttää rehulain muuttamista.

Eläinproteiineja ja niitä sisältäviä rehuvalmisteita koskeva päätös

Komissio on 29 päivänä joulukuuta 2000 tehnyt päätöksen 2001/9/EY tarttuvista spongiformisista enkefalopatioita ja tiettyjen prososoitujen eläinperäisten proteiinien käyttöä ruokinnassa koskevista tietyistä suojatoimenpiteistä tehdyn neuvoston päätöksen 2000/766/EY täytäntöönpanemiseksi tarvit-

tavista valvontatoimenpiteistä.

Komission päätöksessä on yksityiskohtaiset säännöt, millaisin edellytyksin kalajauhoa, luista erotettua dikalsiumfosfaattia ja hydrolysoituja proteiineja saa käyttää muiden elintarviketuotannossa käytettävien eläinten kuin märehitjoiden ruokintaan. Päätöksellä asetetaan vaatimuksia näiden eläinproteiinien valmistukselle, kuljetukselle, käyttämiselle rehuvalmisteiden valmistukseen sekä näitä eläinproteiineja sisältävien irtorehujen kuljetuksille. Näitä eläinproteiineja valmistavien ja käyttävien laitosten on haettava toiminnalle lupa. Lisäksi päätöksessä on yksityiskohtaiset säännöt eläinproteiinien ja niitä sisältävien rehuvalmisteiden sisämarkkina-kaupasta sekä maahantuonnista ja maastaviennistä.

Komission päätös on pantu Suomessa osittain täytäntöön rehulain, eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain ja eläintautilain nojalla annetuilla asetuksilla. Sittemmin komissio on tulkinnut tämän päätöksen 1 artiklaa sekä päätöksen liitettä 1 siten, että toiminnanharjoittajan, joka käyttää kalajauhoa rehuvalmisteiden valmistukseen maatilalla omaa käyttöä varten, on haettava lupaa tälle toiminnalle.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on tehdä rehulakiin rehuvalmisteiden valvontadirektiivin ja komission eläinproteiineja koskevan päätöksen edellyttämät muutokset. Lisäksi lakia ehdotetaan tarkennettavaksi käytännön muutostarpeiden vuoksi toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuuden ja valvontaviranomaisen pakkokeinojen osalta.

Rehuvalmisteiden valvontadirektiivin muutoksen mukaan laitosten vastuuhenkilöiden on ilmoitettava välittömästi toimivaltaiselle viranomaiselle, jos heillä on käytettävissään olevien tietojen perusteella aihetta päätellä, että rehuerä on saastunut tai muutoin sääntöjenvastainen siten, että siitä voi olla vakavaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle. Lain 14 §:ään ehdotetaan otettavaksi asiaa koskeva säännös. Koska ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on vaaratilanteiden välttäminen ja vahinkojen mini-

moiminen, on syytä ulottaa ilmoitusvelvollisuus koskemaan kaikkia rehualan toiminnanharjoittajia kattaen koko rehuaketjun. Ilmoitusvelvollisuus koskisi toiminnanharjoittajia sinänsä eikä pelkästään ”laitoksen vastuuhenkilöä”, kuten direktiivin sanamuoto kuuluu. Tarvittaessa voidaan toiminnanharjoittajan omavalvontaa ja henkilöstöä koskevia vaatimuksia asettaa rehulain 16 §:n nojalla.

Samalla lain 14 §:ään sisältyvää toiminnanharjoittajan yleistä velvollisuutta ilmoittaa toiminnasta ja sen muutoksista koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettaviksi siten, että se vastaa paremmin valvonnan tarpeita. Ilmoitusvelvollisuutta ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että pelkästään rehuvalmisteiden liikkeeseen laskemista harjoittavista toiminnanharjoittajista se ei koskisi enää tukku- ja vähittäiskauppoja. Tällä hetkellä kaikki rehuvalmisteiden liikkeeseen laskijat ovat ilmoitusvelvollisuuden piirissä. Valvontatoiminnan kannalta ei kuitenkaan ole tarkoitukseenmukaista, että kaikki vähittäiskaupat ja irtorehun myyjät ovat velvollisia ilmoittamaan toiminnastaan valvontaviranomaiselle. Samalla ehdotetaan, että rehuja omaa käyttöä varten valmistavien toiminnanharjoittajien olisi ilmoitettava toiminnastaan, mikäli se edellyttää lain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää tai rekisteröintiä. Nykyisin rehuvalmisteiden valmistus omaa käyttöä varten ei edellytä ilmoitusta valvontaviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus tulisi ulottaa myös näihin toiminnanharjoittajiin, jotta valvontaviranomainen saisi tiedon toiminnasta ja etenkin sen muutoksista.

Edellä kohdassa 1.3. mainitun komission BSE-taudin vastustamista koskevan päätöksen mukaan toimivaltainen viranomainen voi sallia märehitjille tarkoitettun rehun valmistuksen laitoksissa, joissa valmistetaan myös kalajauhoa sisältäviä rehuja muille eläinlajeille. Komissio on tulkinnut tämän koskevan myös maatiloja, joissa sekoitetaan rehuja omaa käyttöä varten. Toisin sanoen maatiloilla, joilla on sekä märehitjiä että muita eläimiä, voidaan kalajauhoa käyttää rehujen valmistukseen vain viranomaisen sen sallimessa. Tämän on katsottu tarkoittavan valvontaviranomaisen myöntämää lupaa tälle toiminnalle. Luvanvaraisuus olisi tarkoitukseenmukaista toteuttaa toiminnanharjoittajan

velvollisuutena rekisteröityä ennen tällaisen toiminnan aloittamista. Rekisteröinti myönnettäisiin toiminnanharjoittajan täyttäessä komission asetuksessa edellytetyt vaatimukset. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain 18 §:n mukainen toiminnanharjoittajan rekisteröintivelvollisuus tulisi ulottaa koskemaan myös maatiloja, joilla käytetään rehujen valmistukseen kalajauhoa. Rekisteröintivelvollisuus koskisi niitä toiminnanharjoittajia, jotka käyttävät kalajauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen maatilalla omaa käyttöä varten muille eläimille kuin märehäntijöille, jos tilalla pidetään myös märehäntijöitä.

Voimassa olevan rehulain 36 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää rehuvalmisteen valmistuksen, maahantuonnin tai maastaviennin, liikkeeseen laskemisen tai käytön tietyissä tilanteissa. Lain nojalla ei kuitenkaan voida kieltää rehuvalmisteen varastointia eikä kuljetusta. Käytännön valvontatyön tarpeiden johdosta valvontaviranomaisen pakkokeinovaltuuksia ehdotetaan lisääväksi siten, että valvontaviranomainen voisi kieltää myös rehuvalmisteen varastoinnin tai kuljetuksen tarpeen vaatiessa. Varastointia ja kuljetuksia koskevien säännösten noudattaminen on korostunut BSE-taudin leviämisen ehkäisemiseksi annettujen säännösten myötä.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Maatiloille kohdistuvat vaikutukset

Lakiehdotuksen ja sen nojalla annettavien säännösten mukaan tietyt maatilat, jotka käyttävät kalajauhoa sellaisenaan rehun valmistukseen omaa käyttöä varten, tulevat rekisteröintimenettelyn piiriin. Käytännössä tämä vaatimus tulee koskemaan vain joitakin

yksittäisiä maatiloja, joten vaikutukset jäävät varsin vähäisiksi.

3.2. Valtiontaloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla on vähän valtiontaloudellisia vaikutuksia. Maatilojen rekisteröintimenettelystä ja uusien vaatimusten noudattamisen valvonnasta aiheutuu Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle jonkin verran hallinnollista lisätyötä.

3.3. Muut vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia hallinnon organisaatioon tai henkilöstöön eikä ympäristövaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on laadittu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Rehulain muutosehdotuksesta on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, Kasvintuotannon tarkastuskeskukselta, Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitokselta, Elintarvikevirastolta, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Suomen Turkkiseläinten Kasvattajain Liitolta, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundilta, Maaseutukeskusten liitto ry:ltä, Suomen Rehu Oy:ltä, Raision Yhtymältä, Lännen Tehtailta, Kinnusen Mylly Oy:ltä, Rehux Oy:ltä sekä Feedex Oy:ltä.

Lausunnonantajista Kasvintuotannon tarkastuskeskus kiinnitti huomiota lain soveltamisalaa ja pakkokeinoja koskeviin kysymyksiin sekä teki joitakin yksityiskohtaisia ilmoitusvelvollisuuden laajuutta sekä siirtymäjärjestelyä koskevia kehittämissuhteita, jotka on otettu huomioon esitystä viimeisteltäessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

14 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä säädetään rehulain piiriin kuuluville toiminnanharjoittajille asetettavasta toiminnan aloittamista ja siinä tapahtuvia muutoksia koskevista ilmoitusvelvollisuudesta. Pykälän 1 momentin mukaista toimintaa ja sen muutoksia koskevaa ilmoitusvelvollisuuden alaa ehdotetaan rajoitettavaksi siten, että rehualmisteita liikkeeseen laskevien tukku- ja vähittäiskauppojen ei tarvitsisi enää ilmoittaa tästä toiminnastaan valvontaviranomaiselle. Tällä hetkellä ilmoitusvelvollisuus koskee tuhansia lemmikkieläinten ruokia myyviä vähittäiskauppoja sekä kaikkia rehua myyviä maatalouskauppoja. Rehualan toiminnanharjoittamisesta annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelma nro 20/01) edellyttää, että nimenomaan kaikilta rehualmisteiden valmistajilla tulee olla käytössään järjestelmä, jonka avulla tuotteet voidaan tarvittaessa vetää markkinoilta. Näin ollen ei ole tarkoituksenmukaista, että kaikki mainitut vähittäiskaupat ovat ilmoitusvelvollisia ja että valvontaviranomainen pitää niistä rekisteriä. Lisäksi ehdotetaan rehualmisteita omaa käyttöä varten valmistavien toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuuden ulottamista niihin toiminnanharjoittajiin, joiden toiminta edellyttää valvontaviranomaisen hyväksyntää tai rekisteröintiä lain 17 tai 18 §:n mukaisesti. Tähän asti omaa käyttöä varten tapahtuvasta rehualmisteiden valmistuksesta ei ole tarvinnut ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaisen olisi kuitenkin saatava tieto toiminnassa tapahtuvista muutoksista, jotta esimerkiksi hyväksyntä tai rekisteröinti voitaisiin peruuttaa, mikäli niiden kohteena oleva toiminta lopetetaan.

Rehualmisteiden valvontadirektiivin täytäntöön panemiseksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan toiminnanharjoittaja on velvollinen ilmoittamaan välittömästi valvontaviranomaiselle, jos hän tietää tai hänellä on syytä epäillä, että

rehualmiste-erä on vaarallisten aineiden, tuotteiden tai eliöiden saastuttama taikka muutoin ei vastaa rehualmisteiden turvallisuudesta annettuja määräyksiä. Ilmoitusvelvollisuuden pitäisi koskea kaikkia rehualan toiminnanharjoittajia, jotta koko rehu ketju saataisiin katetuksi. Rehualmisteiden raaka-aineet voivat olla saastuneita maahantuotessa tai rehualmisteet voivat saastua myös valmistuksen jälkeen, joten tieto saastumisesta voi olla muilla toiminnanharjoittajilla kuin valmistajilla. Toiminnanharjoittajan pitäisi ilmoittaa mahdollisesta saastumisesta jo pelkän epäilyn perusteella, jotta vahinko voitaisiin ehkäistä kokonaan tai ainakin minimoida vahingon suuruus. Lisäksi toiminnanharjoittajan olisi ilmoitettava niistä toimista, joihin hän on ryhtynyt vaarojen ehkäisemiseksi. Momenttiin sisällytettävän valtuutussäännöksen perusteella maa- ja metsätalousministeriö voisi antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä. Tarkemmat säännökset koskisivat yksityiskohtaisia ja teknisiä ilmoituksessa annettavia tietoja koskien vaaran tai saastunnan alkuperää, vaaran luonnetta ja vaaran ehkäisemiseksi tehtyjä toimia.

18 §. *Toiminnanharjoittajan rekisteröiminen.* Rehulain 18 §:ssä säädetään tiettyjä rehun lisäaineita valmistavien, liikkeeseen laskevien ja käyttävien toiminnanharjoittajien rekisteröinnistä. Pykälän 1 momenttia, joka koskee rekisteröintivelvollisuutta, ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisteröintivelvollisuus laajennettaisiin koskemaan myös toiminnanharjoittajia, jotka käyttävät kalajauhoa rehualmisteiden valmistukseen maataloilla omaa käyttöä varten, silloin kun tilalla pidetään myös märehtijöitä. Rekisteröintiä tulisi hakea ennen toiminnan aloittamista ja toiminnanharjoittaja rekisteröitäisiin vain, jos pykälän 2 momentissa mainitut edellytykset täytyisivät. Yleisperustelujen kohdassa 1.3 kuvatun komission päätöksen tulkinta edellyttää kyseisen säännöksen lisäämistä pykälään. Päätöksen 1 artiklassa viitataan päätöksen liitteeseen 1, jossa säädetään kalajauhon käyttämisestä rehujen val-

mistukseen koskevista edellytyksistä. Liitteen kohdan 6 mukaan toimivaltainen viranomainen voi sallia märehijöille tarkoitetun rehun valmistuksen laitoksissa, joissa valmistetaan myös kalajauhoa sisältäviä rehuja tiettyjen edellytysten vallitessa. Komissio on tulkinnut kohdan koskevan myös mautiloilla tapahtuvaa kalajauhon käyttöä sellaisenaan rehun valmistukseen.

Pykälän 2 momentin mukaan rekisteröinnin edellytyksenä on, että toimitiloille, tuotantolaitteistolle, henkilöstölle, tuotannolle, varastoinnille ja dokumentaatiolle asetettavat terveys- ja ympäristövaaran ehkäisemiseksi ja tuotteiden laadun varmentamiseksi tarpeelliset vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

Komission päätöksessä on asetettu kalajauhon käytölle vaatimuksia, jotka koskevat erityisesti märehijöiden rehujen eriyttämistä muista rehuista niin varastoinnin, kuljetuksen valmistuksen kuin pakkaamisenkin osalta. Nämä ja muut päätöksessä esitetyt vaatimukset on tarkoitus panna täytäntöön pykälän 3 momentin nojalla, jonka mukaan ministeriö päättää tarkemmin rekisteröinnin edellytyksistä, rekisteröintihakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemusmenettelystä sen mukaan kuin eläinlääkintää, rehuvalmisteita ja rehualan toiminnan harjoittamista koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät.

36 §. *Kielto.* Rehulain 36 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen mahdollisuudesta kiel-

tää valmistus, maahantuonti, maastavienti, liikkeeseen laskeminen tai käyttö tietyissä pykälässä mainituissa tilanteissa, joissa säädettyjä vaatimuksia ei ole noudatettu.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uusi 4 kohta, jonka mukaan valvontaviranomainen voisi kieltää rehuvalmisteen kuljetuksen tai varastoinnin laiminlyöntitapauksissa. Käytännön valvontatyössä on osoittautunut tarpeelliseksi laajentaa valvontaviranomaisen pakkokeinovaltuuksia siten, että valvontaviranomainen voisi kieltää rehuvalmisteiden kuljetuksen esimerkiksi silloin, kun tarkastuksessa havaitaan, että kuljetuskalustoa ei ole asianmukaisesti puhdistettu. Jos samalla kalustolla kuljetetaan ensin eläinperäistä materiaalia ja myöhemmin märehijöiden rehua, on tahattoman sekoittumisen vaara suuri, ellei kalustoa ole välillä huolellisesti puhdistettu. Sama koskee myös rehujen varastointia.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

rehulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä kesäkuuta 1998 annetun rehaulain (396/1998) 14 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti sekä 36 §:n 1 momentin 3 kohta,
 sellaisena kuin niistä ovat 14 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti laissa 228/2001, sekä
lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 228/2001, uusi 5 momentti
 ja 36 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

14 §

Ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan, joka valmistaa, laskee liikkeeseen, varastoi, kuljettaa tai tuo maahan rehuvalmisteita, on tehtävä valvontaviranomaiselle kirjallinen ilmoitus toiminnastaan ja sen muutoksista. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske tukku- tai vähittäiskauppoja taikka toiminnanharjoittajia, jotka valmistavat rehuvalmisteita omaa käyttöä varten, lukuun ottamatta 17 ja 18 §:ssä tarkoitettuja hyväksytyjä tai rekisteröityjä toiminnanharjoittajia. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Toiminnanharjoittajan, joka valmistaa, laskee liikkeeseen, varastoi, kuljettaa, käyttää eläinten ruokintaan tai tuo maahan rehuvalmisteita, on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jos hän tietää tai hänellä on syytä epäillä, että rehuvalmiste on saastunut tai ei muutoin täytä tämän lain tai sen nojalla annettuja turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

18 §

Toiminnanharjoittajan rekisteröiminen

Toiminnanharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista haettava rekisteröintiä valvonta-

viranomaiselta, jos tarkoituksena on valmistaa liikkeeseen laskemista varten, laskea liikkeeseen, käyttää rehuvalmisteiden valmistukseen liikkeeseen laskemista varten tai valmistaa omaa käyttöä varten rehuvalmisteita, joissa on maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäviä rehujen lisäaineita ja näistä valmistettuja tuotteita. Lisäksi toiminnanharjoittajan, jonka tarkoituksena on käyttää kalajauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen maatilalla omaa käyttöä varten muille eläimille kuin märehitjöille, on haettava rekisteröintiä tälle toiminnalleen ennen toiminnan aloittamista, jos tilalla pidetään märehitjöitä.

36 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää rehuvalmisteen:

3) liikkeeseen laskemisen tai käytön, jos rehuvalmiste tai sen pakkaaminen taikka siitä annettava tieto ei täytä tässä laissa säädettyjä tai sen nojalla määrättyjä vaatimuksia;

4) kuljetuksen tai varastoinnin, jos kuljetuskalusto tai varastointitilat eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2002.

Toiminnanharjoittaja, joka käyttää kalajauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen maatilalla omaa käyttöä varten muille eläimille

kuin märehijöille tilalla, jolla on märehijöitä, saavat jatkaa toimintaansa siihen asti, kunnes päätös toiminnanharjoittajan rekisteröintiä koskevasta hakemuksesta on tehty, edellyttäen, että toiminnanharjoittaja toimittaa rekisteröintiä koskevan hakemuksensa valvontaviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta tämän lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Raimo Tammilehto*

Laki

rehulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä kesäkuuta 1998 annetun rehulain (396/1998) 14 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti sekä 36 §:n 1 momentin 3 kohta,
 sellaisena kuin niistä ovat 14 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti laissa 228/2001, sekä
lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 228/2001, uusi 5 momentti ja 36 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

14 §

*Ilmoitusvelvollisuus**Ilmoitusvelvollisuus*

Rehuvalmisteiden valmistusta liikkeeseen laskemista varten, liikkeeseen laskemista, kuljetusta, varastointia tai maahantuontia harjoittavan toiminnanharjoittajan on tehtävä valvontaviranomaiselle kirjallinen ilmoitus toiminnastaan ja sen muutoksista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Toiminnanharjoittajan, joka valmistaa, laskee liikkeeseen, varastoi, kuljettaa tai tuo maahan rehuvalmisteita, on tehtävä valvontaviranomaiselle kirjallinen ilmoitus toiminnastaan ja sen muutoksista. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske tukku- tai vähittäiskauppoja taikka toiminnanharjoittajia, jotka valmistavat rehuvalmisteita omaa käyttöä varten, lukuun ottamatta 17 ja 18 §:ssä tarkoitettuja hyväksytyjä tai rekisteröityjä toiminnanharjoittajia. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Toiminnanharjoittajan, joka valmistaa, laskee liikkeeseen, varastoi, kuljettaa, käyttää eläinten ruokintaan tai tuo maahan rehuvalmisteita, on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jos hän tietää tai hänellä on syytä epäillä, että rehuvalmiste on saastunut tai ei muutoin täytä tämän lain tai sen nojalla annettuja turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Maa- ja metsätalo-

usministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä

18 §

Toiminnanharjoittajan rekisteröiminen

Toiminnanharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista haettava rekisteröintiä valvontaviranomaiselta, jos tarkoituksena on valmistaa liikkeeseen laskemista varten, laskea liikkeeseen, käyttää rehuvalmisteiden valmistukseen liikkeeseen laskemista varten tai valmistaa omaa käyttöä varten rehuvalmisteita, joissa on maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäviä rehujen lisäaineita ja näistä valmistettuja tuotteita.

18 §

Toiminnanharjoittajan rekisteröiminen

Toiminnanharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista haettava rekisteröintiä valvontaviranomaiselta, jos tarkoituksena on valmistaa liikkeeseen laskemista varten, laskea liikkeeseen, käyttää rehuvalmisteiden valmistukseen liikkeeseen laskemista varten tai valmistaa omaa käyttöä varten rehuvalmisteita, joissa on maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäviä rehujen lisäaineita ja näistä valmistettuja tuotteita. *Lisäksi toiminnanharjoittajan, jonka tarkoituksena on käyttää kalajauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen maatilalla omaa käyttöä varten muille eläimille kuin märehijöille, on haettava rekisteröintiä tälle toiminnalleen ennen toiminnan aloittamista, jos tilalla pidetään märehijöitä.*

36 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää rehuvalmisteen:

3) liikkeeseen laskemisen tai käytön, jos rehuvalmiste tai sen pakkaaminen taikka siitä annettava tieto ei täytä niille tässä laissa säädetyistä tai sen nojalla määrättyjä vaatimuksia.

36 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää rehuvalmisteen:

3) liikkeeseen laskemisen tai käytön, jos rehuvalmiste tai sen pakkaaminen taikka siitä annettava tieto ei täytä tässä laissa säädetyistä tai sen nojalla määrättyjä vaatimuksia;

4) *kuljetuksen tai varastoinnin, jos kuljetuskalusto tai varastointitilat eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla säädetyistä vaatimuksia.*

*Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 20 .*

*Toiminnanharjoittaja, joka käyttää kala-
jauhoa sellaisenaan rehujen valmistukseen
maatilalla omaa käyttöä varten muille
eläimille kuin märehijöille tilalla, jolla on
märehijöitä, saa jatkaa toimintaansa siihen
asti, kunnes päätös toiminnanharjoittajan
rekisteröintiä koskevasta hakemuksesta on
tehty, edellyttäen, että toiminnanharjoittaja
toimittaa rekisteröintiä koskevan hakemuk-
sensa valvontaviranomaiselle viimeistään
kaksi kuukautta tämän lain voimaantulon
jälkeen.*
